

NEKAJ IZSLEDKOV IZ ANALIZE KAVZATIVNIH GLAGOLOV MIŠLJENJA IN ČUSTVOVANJA

Agnieszka Zatorska

Katedra Filologii Słowiańskiej, Łódź

UDK 811.162.1'367.625:159.942.955

Članek¹ predstavlja izbrana vprašanja kavzativnih glagolov mišljenja in čustev (obravnava kavzative, ki se nanašajo na mentalno in psihično domeno). Avtorica se osredotoča na tri problemska področja. Prvič, posveča se predikatom mišljenja, čustev in pri tem kavzativom ter tipom glagolov, ki jih realizirajo. Drugič, opisuje izbrane poljske glagole in dokazuje, kako je zgrajena semantična vsebina in kako se to kaže pri pomensko-skladenjski strukturi. Tretjič, raziskuje, kako so pomenska razlika in vsebinska zloženost ter skladenjska potencialnost prikazane v slovarjih.

semantika, skladnja, psihološki glagoli, kavzativi, poljski jezik

The article is devoted to some problems of the predicative expressions of mental predicates and causative predicates (psych and causative verbs) in Polish. The author concentrates on three issues. Firstly, the types of predicates are taken under consideration (intellect, feelings and causative). Secondly, the Polish data are presented and their complex semantic-syntactic frame. Thirdly, the author demonstrates how these phenomena are presented in dictionaries.

semantics, syntax, psych verbs, causatives, Polish

Članek obravnava izbrana vprašanja glagolov kot izrazov tistih predikatov, ki slikajo področje človeške psihe. Kriterij za izbiro glagolov je bila tudi prisotnost kavzativne komponente v bazni semantični strukturi glagola. H glagolom, ki na jezikovni ravni uresničujejo psihološke predikate, avtorica prišteva glagole mišljenja (označujejo mentalne procese) in glagole čustev. Članek se navezuje na sodobne raziskave slovanskega glagola (Kiklewicz, Korytkowska 2010). Analizirano gradivo obsega 20 poljskih glagolskih enot, ki realizirajo predikate (vsebinske enote) na formalni, jezikovni ravni. Avtorica obravnava tiste glagole, pri katerih v semantični vsebini najdemo pojem kavzatiranja. Kot osnovo tovrstnih glagolov šteje kavzativni predikat. Probleme pojmov kavzativnosti pri mentalnih glagolih predstavlja v glavnem na poljskih primerih, čeprav se navezuje tudi na slovenske primere. Klasifikacija,

¹ Članek je nastal v okviru znanstvenoraziskovalnega projekta Właściwości składniowe czasowników jako baza ich zintegrowanego opisu leksykograficznego (w perspektywie konfrontatywnej polsko-bułgarsko-rosyjskiej)/Skladenjske lastnosti glagolov kot osnova za njihov leksikografski opis (primerjalna poljsko-bułgarsko-ruska študija), ki poteka v letih 2014–2017 pri Narodnem centru znanosti Republike Poljske (št. projekta: 2013/11/B/HS2/03116).

s katero razdeljuje pojme mišljenja, čustev in kavzativnosti, je navedena na semantični ravni. Teorija pomenske skladnje, ki je v poljskem jezikoslovju dobro razvita, namreč pravi, da obstajata dve ravni: semantična in skladenjska. Komponente mišljenja, čustev in kavzativnosti najdemo na semantični, vsebinski ravni, medtem ko njihove jezikovne realizacije – glagole in njihove dopolnitve v stavkih – funkcijirajo na skladenjski ravni. Avtorica je podobno problematiko že obravnavala v članku (Zatorska 2007), v katerem je predstavila nekaj poudarkov o poljskih in slovenskih kavzativnih glagolih čustev, doživljanja in vrednotenja. V pričujočem prispevku se ukvarja predvsem s pomensko strukturo izbranih glagolov in s statusom kavzativnosti na pomenski in skladenjski ravni. Zanima jo, ali slovarji v primeru analiziranih glagolov vsebujejo informacijo o njihovi kavzativnosti.

Pri kompleksni problematiki določanja razreda predikatov mišljenja (in glagolov, ki te predikate realizirajo) se avtorica opira predvsem na delo poljskih jezikoslovcev (Maliszewska 2001, 2002; Danielewiczowa 2002). Predikati čustvenih stanj so bili v preteklosti in so tudi danes predmet lingvističnih študij (Nowakowska-Kempna 1986). V širši slovanski perspektivi so bile realizacije predikatov čustvenih stanj predstavljene z opisom samostalniških uresničitev (Spagińska-Pruszak 1994 za poljščino, ruščino in hrvaščino; Będkowska-Kopczyk 2004 za slovenščino). Avtorica prispevka je gradivo analizirala predvsem s pomočjo slovarjev, dodatno pa tudi na osnovi korpusov. Za poljski jezik je uporabljala slovarja *Uniwersalny słownik języka polskiego PWN* (Dubisz 2003) in *Inny słownik języka polskiego PWN* (Bańko 2014). Pri obravnavi slovenskih glagolov, ki so pri analizi samo dodatno gradivo, je bil temeljni *Slovar slovenskega knjižnega jezika* (SSKJ), pri pomensko-skladenjski analizi pa *Vežljivostni slovar slovenskih glagolov* (Žele 2008).

Prispevek se posveča tudi problematiki odraza semantične kompleksnosti v slovarskih definicijah.

Pomensko-skladenjske lastnosti jezikovnih enot, ki realizirajo predikate mišljenja in čustvovanja v stavkih s kavzativnim pomenom

V skladu z načeli poljske semantično-skladenjske šole (Karolak 2002; Kiklewicz, Korytkowska 2010) je skupna lastnost predikatnih enot iz obravnavanih zbirk gradiva ta, da funkcijirajo kot predikati višjega reda. Glede na dognanja omenjene šole so to predikati, ki implicirajo vsaj en argument v stavčni obliki, v obliki propozicije.

Pričujoči prispevek potrjuje tezo, da predikati, ki so osnova za glagole in analitizme mišljenja, čustvovanja in kavzative, sodijo med predikate višjega reda. Predikati mišljenja (cogitandi), ki izražajo stanja in dogajanja s področja vedenja/mišljenja, in predikati s področja čustvovanja (sentiendi) imajo temeljni vzorec pomenske strukture $P(x, q)$, pri čemer je P nadredni predikat, x označuje predmetni argument, v tem primeru živo bitje, ki misli/čuti in je kot tako nosilec mentalnega procesa, p pa simbolizira notranji predikat (npr. *Janek (x) misli, da/čuti, da (P) je letos pomlad neobičajno topla (q)*). Osrednji pojem semantičnega polja intelekta je vedenje, temeljni predikatni enoti pa sta v poljščini glagola *wiedzieć* 'imetи vedenje' in *myśleć*

‘izvajati miselne operacije’, ki jima odgovarjata slovenska glagola *vedeti* in *misliti*. V razredu glagolov mišljenja najdemo tudi take, ki določajo tri argumente. Simbolizira jih vzorec $P(x, q, r)$, pri čemer je P nadredni predikat, x nosilec mentalnega stanja ali procesa, q in r pa označujeta propozicijske argumente (npr. *porównać*: *Janek porównał to, co zrobił Tomek, z tym, co zrobił Marek*). Med glagoli čustvovanja je v poljščini temeljni glagol *czuć*, v slovenščini *čutiti*. Glagoli, ki uresničujejo kavzativne predikate, sodijo med predikate z dvema propozicijskima argumentoma $P(p, q)$. Ti glagoli imajo v svoji semantični strukturi primarni predikat s pomenom *povzročanja* (Karolak 2002; Kiklewicz, Korytkowska 2010; Zatorska 2013). Avtoričin izbor glagolov je v tem smislu poseben, saj izbrani glagoli ne realizirajo popolne kavzativne strukture, čeprav lahko v stavkih s temi glagoli rekonstruiramo komponento povzročanja. Obravnava obsega poljske glagole mišljenja: 1. *przekonywać się/przekonać się*, 2. *przypominać/przypomnieć*, 3. *rozmarzyć się/rozmarzać się*, 4. *rozwikłać*, 5. *ubrdać sobie*, 6. *upatrywać*, 7. *upewniać się/upewnić się*, 8. *uzasadniać/uzasadnić*, 9. *uzmysławiąć/uzmysłowić*, 10. *wyjaśniać/wyjaśnić*. Obravnnavani glagoli čustev so: 1. *przerązać/przerazić*, 2. *przestraszać/przestraszyć*, 3. *przygnębiać/przygnębić*, 4. *rozbarwiać/rozbarwić*, 5. *rozczałać/roczuć*, 6. *rozdrażniać/rozdrażnić*, 7. *rozgniewać*, 8. *rozzłościć*, 9. *satysfakcjonować*, 10. *smucić*. Glagoli nastopajo v parih kot nedovršni in dovršni.² Nekatere glagole opažamo samo kot nedovršne (*satysfakcjonować*, *smucić*, *upatrywać*) ali samo dovršne (*rozgniewać*, *rozwikłać*, *rozzłościć*). Med analiziranimi glagoli ločimo dva tipa: predikate z dvema argumentoma in predikate s tremi argumenti. Gradivo potrjuje glagole mišljenja in čustev, ki delujejo kot izrazi dvoargumentske predikatne strukture $P(x, q)$: *przekonać się* (npr. *Turysta (x) przekonał się (P) o upadłości (q) biura podróży*), *rozwikłać* (npr. *Policjant (x) rozwikłał (P) tajemnicę kradzieży samochodu (q)*), paralelno *smucić* (npr. *Poziom artykułu smuci recenzenta; To, że artykuł jest słaby, smuci recenzenta. Recenzenta smuci to, że artykuł jest słaby/ma niski poziom*). Med gradivom je nekaj glagolov, izvedenih iz triargumentskih predikatov $P(x, q, r)$: *upatrywać* (npr. *Wiele kobiet (x) w postępowaniu (r) mężczyzn upatrzuje przyczynę swoich nieszczęścia (q)*), *uzasadnić* (npr. *Stanem pacjentki (r) lekarka (x) uzasadniła (P) zatrzymanie jej w szpitalu (q)*).

Z analiziranimi glagoli je povezan problem izražanja impliciranih argumentov. Predmetni argument x se pojavlja v obliki samostalnika oz. samostalniške fraze. Propozicijska argumenta q oz. r sta na jezikovni ravni realizirana kot izglagolska samostalnika in kot taka v tem prispevku označena za nominalizacije. Propozicijska argumenta q oz. r lahko nastopata v stavčni oblikah.

Problem statusa kavzativne vsebine povedi se pojavlja pri obeh oblikah (stavek, nominalizacija). Poved *Upór dziewczyny (q) rozgniewał Janka (x)* lahko spremenimo v *Janka (x) rozgniewało to, że dziewczyna była uparta (q)*. Nosilec psihičnega stanja x (*Janek*) je čutil jezo zaradi dekletovega obnašanja (q). Pojav fraze s samostalnikom *Upór dziewczyny* na prvem mestu je samo rezultat formalnih procesov iz jezikovne, skladenjske ravni. Čeprav v stavčni vsebini najdemo element kavzatiranja – nekaj se

² V nadaljnji analizi avtorica uporablja samo eno obliko glagola iz vidskega para.

je spremenilo, namreč *to, kar je naredila punca*, je povzročilo začetek čustvenega stanja *x-a* (*Janek*). Semantična struktura, povezana s poljskim glagolom *rozgniewać*, obsega samo dva argumentska elementa *P* (*x, q*). Ista vsebina je lahko jezikovno izražena v bolj zgoščeni obliki: *Dziewczyna rozgniewała Janka*. V tem primeru je vsebina notranjega, propozicijskega argumenta izražena samo s samostalnikom *dziewczyna* 'punca', kar avtorica članka razume kot notranji argument notranjega propozicijskega argumenta. Za vsebino je značilen nosilec psihičnega stanja, namreč tisti, ki goji določena čustva. Pojav, da je vsebina notranjega propozicijskega argumenta omejena na samostalniško frazo *dziewczyna*, štejemo za formalni proces (diateza). Tak izraz predikatno-argumentske strukture lahko najdemo tudi v slovenščini, prim. *razjeziti* (Zatorska 2007: 768); v navedenem prispevku avtorica trdi, da so analizirani glagoli izraz predikatov, ki predstavljajo povzročanje čustev (Nowakowska-Kempna 1986: 93). O semikavzativih s področja psihologije najdemo podatke tudi v primerjalni bolgarsko-poljski študiji (Korytkowska 1992: 83). Podobne realizacije najdemo v stavkih z glagoli: *rozbawić* (npr. *Taniec dzieci rozbawił ich do łez*), *smucić* (npr. *Syn smuci rodzicówło co robi syn smuci [...]/zachowanie syna smuci [...]*) in z drugimi glagoli čustev. Glagol *przestraszyć* (prim. slov. *prestrašiti/ustrašiti*) uresničuje strukturo *P* (*x, q*). Formalna realizacija lahko omogoča takšen red vsebinskih elementov, da je propozicijski argument *q* postavljen na prvo mesto (npr. *Skrzypienie drzwi przestraszyło sąsiadkę, Naciski polityczne bardzo przestraszyły ludność*; prim. slov. *Škripanje vrat je prestrašilo sosedo, Politični pritiski so prestrašili prebivalce*). Ti primeri lahko dokazujejo, da so tisti, ki doživljajo čustvo (strah), nosilci mentalnega stanja. Sporočevalec (avtor povedi) pove nekaj o notranjem svetu čustev drugega ali skupine. Zgradba povedi dokazuje, da je poved o čustvih (in vzrokih zanje) samo rekonstrukcija, ki je izražena preko jezika – preko semantične strukture in skladenjske realizacije.

V izbranem gradivu srečamo tudi primer nezasedenosti vezljivostnih mest, npr. *Puste fontanny poza sezonem przygnebiają*.³ V citiranem stavku nosilec psihičnega stanja *x* ni izražen. Nihče namreč ne more trditi, da lahko *puste fontanny* karkoli povzročajo, da funkcijirajo kot agensi. Nosilca čustev v tem kontekstu pa ne poznamo; fraza služi kot naslov in nosilec psihičnega stanja je splošen. Bolj zapletena se zdi vsebinska struktura predikatov mišljenja s kavzativno interpretacijo in njen jezikovni izraz. Pri teh glagolih je kavzativna komponenta večinoma posledica rekonstruiranja mentalnega procesa. V nekaterih primerih opažamo, da je vzrok mentalne situacije dodatni element v semantični strukturi, prim. *ubrdać sobie*, npr. *Po tym, jak przyniosłam choremu chłopcu kwiatki, ubrdał sobie, że przysłała je jego matka*. Vzrok mentalnega dogodka *ubrdał sobie: przyniosłam [...]* kwiatki je odmev širšega konteksta in ni vključen v bazno vsebinsko strukturo *P* (*x, q*), iz katere je tvorjen glagol *ubrdać sobie, że [...]* (*q*). Stavek, ki bi izražal to strukturo, bi bil: *Ubrdał sobie, że kwiaty przysłała mu matka*. Tak tip strukture ima stavek z glagolom *rozmarzyć się*,

³ http://radom.wyborcza.pl/radom/1,48201,17699177,Fontanny__Dobre_na_pol_roku__poza_sezonem_przygnebiaja.html

npr. (*Gdy zobaczył w sądzie ukochaną*, rozmarzył się tak bardzo, że nie usłyszał słów sędziego). Bazno strukturo najdemo pri primeru *Rozmarzył się o ukochanej/Rozmarzył się o tym, jaka jest jego ukochana*. Drugi podatki, ki funkcjonirajo kot podredni stavki (npr. *gdy zobaczył* itn.), so zunaj vsebinske strukture kot dodatne informacije. Podobno vsebinsko dopolnjen je stavek *Upewnił się, że ma rację*, ki realizira vzorec $P(x, q)$, čeprav lahko dodamo še kontekst (v oklepaju), s pomočjo katerega postane vzrok prepričanja x -a bolj razumljiv, npr. (*Dostał wiadomość i) upewnił się, że ojciec będzie na niego czekała w Trieście*.

Bolj jasna je rekonstrukcija vzročno-posledične verige, uporabljene v mislih, ki pa najde jezikovni izraz pri glagolih, oprih na predikatih s tremi argumenti. Pri nekaterih glagolih nosilec mentalnega stanja nastopa v drugačnem sklonu kot prvi, npr. *Susza uzmysłowiła mu straty*. Enoto *uzmysławić* lahko povežemo s strukturo $P(p, x, q)$, kjer p (*susza*) označuje argument vzroka v kavzativnem modelu. Tudi v tem primeru se mišljenje odvija v psihični sferi x -a. Analizirani stavek dokazuje tok mišljenja in rekonstrukcijo mentalnega procesa. Ta, ki misli oz. sodi, povezuje pojav *susza* s posledico (*straty*). Trije argumenti $P(p, x, q)$ so vključeni v strukturo predikata, realiziranega na jezikovni ravni kot *wyjaśnić* (npr. *Zagrzybiony dach wyjaśnił nam ciągłe chorowanie i alergie u dzieci*). Na semantični strukturi $P(p, x, q)$ je zgrajena vsebina stavka z glagolom *uzasadnić* (npr. *Zachowanie człowieka uzasadniło użycie wobec niego przemocy*), čeprav oseba kot nosilec mentalnega procesa v poljščini v primerih s tem glagolom seveda ni izražena.

Upoštevanje pomenskih razlik v slovarjih

V obstoječi literaturi je v povezavi z obravnavano tematiko zanimiv prispevek poljskih raziskovalcev, ki opozarjata na nezadostno upoštevanje pomenskih razlik pri verbalnih enotah v slovarjih (te izvirajo iz različnih pomenskih struktur s predikati prvega ali drugega reda) (Kiklewick, Korytkowska 2012: 53). Za pričujoči članek je bistveno dognanje omenjenih jezikoslovcev, ki se dotika odnosa med zgradbo predikatno-argumentne strukture, torej strukture na vsebinski ravni, in pomenom posameznih enot, bodisi v obliki pomenskih razlik v okviru enega slovarskega gesla bodisi kot ločenih leksemov in ločenih slovarskeh gesel. Jezikoslovca v svoji kritiki izpostavlja pomanjkanje natančnosti in jasnosti pri urejanju slovarskeh gesel glede na razlike (stopnjevalno) v načinu zapletenosti zgradbe določene pomenske strukture. Avtorji poljskih slovarjev, iz katerih avtorica črpa gradivo, s katerim želi dokazati, kako se pomenske in skladenjske lastnosti odražajo pri posameznih leksemih (Bańko 2014; Dubisz 2003), uporabljajo različne strategije razdelitve gesla. Pri tem upoštevajo različne pomenske odtenke znotraj ene leksikalne glagolske enote. Včasih tudi tvorijo drugo geslo za drugo leksikalno enoto. Avtorica je izbrala slovar *Inny słownik języka polskiego* (Bańko 2014), ki je odličen, sodoben in uporabniku prijazen. Definicije so avtorji gesel podali v jeziku, ki v poljščini zveni naravno, pri čemer so uporabljali proste, razumljive besede iz splošne, nevtralne zvrsti knjižnega jezika. Poglejmo nekaj primerov. Poljska glagola *uzasadniać* (nedovršni) in *uzasadnić* (dovršni) sta v omenjenem slovarju (Bańko 2014: 954) opremljena z dvema definicijama, skupaj za

nedovršnik in dovršnik. Prisotnost kavzativnega pomena v glagolu mišljenja *uzasadniac/uzasadnić* je prikazana pregledno z definicijo: »Jeśli coś uzasadnia nasze zachowanie lub postępowanie, to jest jego przyczyną« (Bańko 2014: 954). Izpostavljena je beseda *przyczyna*, ki označuje vzrok. Definicijnska fraza je podprtta s primerom: »Ten sposób myślenia uzasadniał niejedną akcję amerykańskiego rządu«. Prva definicija glagola *uzasadniać/uzasadnić* s primeri teži h glagolom govorjenja. Rešitve avtorjev slovarja potrjujejo triargumentsko strukturo $P(p, x, q)$ pri glagolih *uzmysłowić/uzmysławiać*. Definicija jasno dokazuje, da v pomenski strukturi najdemo prepričanje in vzrok, ki vodi k temu prepričanju (Bańko 2014: 955). Tudi v drugem slovarju, ki ga avtorica upošteva v pričajoči raziskavi (Dubisz 2003), so avtorji zabeležili dve definiciji pri glagolu *uzmysłowić*.

Druga tema, ki se je bomo dotaknili in ki se nanaša na glagole s strukturo $P(x, q)$, je predstavitev različnih primerov skladenjske strukture v slovarskih geslih. V poljskem in slovenskem slovarskem gradivu najdemo pri določenem glagolu različne skladenjske variante stavkov. Poljski leksem *przygnębiać/przygnębić* je npr. v slovarju predstavljen s stavkom: *Ta sytuacja uzależnienia bardzo go przygnębiała* (Bańko 2014: 360). Definiciji glagola *przesstraszyć* sledi na prvem mestu zgled: »Coś mnie przestraszyło« (Dubisz 2003). Slovenski glagol *ustrašiti* je ilustriran z naslednjo frazo: *Slabo vreme ga je ustrašilo* (SSKJ). Glagol *strašiti* je med drugim predstavljen tudi z zgledom: *Vreme jih je že resno strašilo* (Žele 2008: 404). Navedeni primeri predstavljanja stavkov kot zgledov pri definiranju so samo majhen del gradiva. Eksplikativno prikazovanje različnih pomenov ali njihovih variant, ki izkoriščajo vsebinski in skladenjski potencial glagolov, najdemo tako v slovenskih kot poljskih slovarjih. To je dobra in ustrezna leksikografska strategija.

Sklep

Jezikovna sredstva, ki omogočajo izražanje človeške psihologije, pa tudi tista, ki izražajo vzročno-posledične odnose, torej tudi logične miselne procese pri ljudeh, so predmet jezikoslovnih raziskav. Posebno mesto med jezikovnimi izrazi imajo glagoli vedenja, mišljenja in čustev, med njimi pa so tudi glagoli, ki temeljijo na nadrednih kavzativnih predikatih. Obravnavani predikati v svojih pomenskih strukturah povezujejo nekaj osnovnejših pomenov z različnih, toda bližnjih semantičnih polj. Avtorica je v pričajočem prispevku orisala osnovne značilnosti glagolov mišljenja in čustev ter jih podkrepila s primeri poljskih stavkov. Omenjeni glagoli realizirajo predikate višjega reda (torej take, ki vsebujejo stavčne argumente). Avtorica je opozorila na prisotnost kavzativnega pomena v stavkih, kjer nastopajo analizirani glagoli. Gradivo dokazuje različen status kavzativnih vsebin. Pri nekaterih glagolih (npr. *uzasadnić, uzmysłowić, wyjaśnić*) kavzativnost izvira iz propozicijskega argumenta (p) in je torej element predikativno-argumentske strukture $P(p, x, q)$. Pri glagolih čustev (npr. *rozbawić, rozdrażnić, rozgniewać*) je široko potren pojmom povzročanja mentalnega stanja, ki je povezan z začetkom danega stanja. Semantični vzorec pa nima vsebine kavzativnosti, ki bi bila izražena kot poseben argument. Popolna semantična struktura predikatov, ki služijo kot osnova teh glagolov, je $P(x, q)$. Avtorica je

zabeležila glagole, ki so tvorjeni na podlagi strukture $P(x, q)$, za katere je značilna kavzativnost, čeprav je dodana s kontekstom (npr. *przestraszyć*, *przygnębić*, *rozmarzyć się, ubrać sobie, upewnić się*). Avtorji slovarjev upoštevajo omenjene semantične pojave, tako da na jezikovni ravni obravnavane glagole prikazujejo kot leksikalne enote ali pa v slovarskih geslih dodajajo podpomene leksemov, s čimer opozarjajo na polisemijo danega glagola. Gradivo v slovarjih je zbrano na način, da je lahko tudi kavzativni pojem, ki je vključen v stavek z obravnavanim glagolom ali pa je z njim povezan, potrjen v slovarskem geslu. Poseben izsledek te in tudi prejšnjih avtoričinih raziskav (Zatorska 2013) so značilnosti pomenske predikatne strukture in njene skladenjske implikacije, ki izvirajo iz pomenskosti.

Literatura

- BAŃKO, Mirosław (ur.), 2014: *Inny słownik języka polskiego PWN*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- BĘDKOWSKA-KOPCZYK, Agnieszka, 2004: *Jezikovna podoba negativnih čustev v slovenskem jeziku*. Ljubljana: Študentska založba.
- DANIELEWICZOWA, Magdalena, 2002: *Polskie czasowniki epistemiczne*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- DUBISZ, Stanisław (ur.), 2003: *Uniwersalny słownik języka polskiego PWN*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- KAROLAK, Stanisław, 2002, *Podstawowe struktury składniowe języka polskiego*. Warszawa: Slawistyczny Ośrodek Wydawniczy.
- KIKLEWICZ, Aleksander, KORYTKOWSKA, Małgorzata (ur.), 2010: *Od zdania złożonego do zdania pojedynczego (nominalizacja argumentu propozycjonalnego w języku polskim i bułgarskim)*. Olsztyn: Centrum Badań Europy Wschodniej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.
- KIKLEWICZ, Aleksander, KORYTKOWSKA, Małgorzata, 2012: Modelowanie płaszczyzny syntaktycznej a segmentacja hasła słownikowego (na przykładzie języków słowiańskich). *Bulletin PTJ*. LXVIII. 49–68.
- KORYTKOWSKA, Małgorzata, 1992: Typy pozycji predykatowo-argumentowych. Gramatyka konfrontatywna bułgarsko-polska V/1. Warszawa: Slawistyczny Ośrodek Wydawniczy.
- MALISZEWSKA, Agnieszka, 2001: O problemie kryteriów klasyfikacyjnych predyktorów mentalnych. *Rozprawy Komisji Językowej* 46. 91–134.
- MALISZEWSKA, Agnieszka, 2002: Wybrane właściwości analitycznych predyktorów mentalnych. *Rozprawy Komisji Językowej* 47. 79–87.
- NOWAKOWSKA-KEMPNA, Iwona, 1986: *Konstrukcje zdaniowe z leksykalnymi wykładnikami predykatów uczuć*. Katowice: Uniwersytet Śląski.
- SPAGIŃSKA-PRUSZAK, Agnieszka, 1994: *Język emocji. Studium leksykalno-semantyczne rzecznika w języku polskim, rosyjskim i serbsko-chorwackim*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
- SSKJ = *Slovar slovenskega knjižnega jezika*, elektronska izdaja, 2000. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- ZATORSKA, Agnieszka, 2007: Z pogranicza kauzatywnych czasowników emocji, percepcji i wartościowania. Danuta Kowalska (ur.): *Pogranicza*. Łódź: Archidiecezjalne Wydawnictwo Łódzkie. 767–774.
- ZATORSKA, Agnieszka, 2013: *Polskie i słoweńskie predykatory kauzatywne z parafrzą przymiotnikową*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- ŽELE, Andreja, 2008: *Vezljivostni slovar slovenskih glagolov*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.